

LO GERONÉS

PERIÒDIC DE AVISOS Y NOTICIES

PORTA-VEU DEL «CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA»

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Gerona.	1 pesseta trimestre.
Fora.	1'25 id. id.
Estranger.	1'50 id. id.

Un número 10 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

Rambla Libertat, 31

Divendres, 15 de Dezembre de 1899

ANUNCIS Y COMUNICATS

Preus convencionals

De tots los llibres, folletos, etc., que s' remetin a la Redacció, se n donará compte en lo Setmanar,

Núm. 276.

AL POBLE CATALÀ

Notícies

Oficials

Fà ja massa temps que ab lo caràcter d' un regionalisme indefinit, se verifican actes y s' desenrollan propagandas que considerem funestas pera la bona marxa de Catalunya.

La UNIO CATALANISTA, única y genuina representació del Catalanisme militant, creu de ineludible necessitat manifestar que no hi ha tingut cap mena de participació en falsos actes y propagandas estimantlos com a fonts de perturbacions altament comprometedoras y de fracassos més comprometedors encara.

En res ni per res alenta la UNIO CATALANISTA confiansa en lo programa del general Polavieja, ni en las promesas d' en Silvela; en res ni per res ajudá á dar un barnís d' ilusori autonomisme á la campanya dels gremis de Barcelona contra l' augment dels impostos y la creació de gravamen sobre utilitats, fent recaure sobre ls mateixos sacrificis que han resultat completament inútils; en res ni per res ha prestat sa cooperació en lo projecte de *Concert Econòmic Provincial*, quin esperit, al sancionar l' esquarterament de Catalunya deixant de regoneixer la seva personalitat, s' oposa obertament als acòrts de las Assambleas Catalanistas.

Nó, en res d' aixó hi ha posat sas mans, netas de tota responsabilitat, lo Catalanisme militant; puig si ell, contra son parer d' avuy, hagués de fraccionar algun dia son programa pera escalonar sa implantació, atendria primerament algunas de las reivindicacions de caràcter moral, polítich ó social, ab preferència á las del orde econòmic, ab l' intencionat propòsit de treureli á sa regeneradora campanya tot aqueix regust d' egoisme positivista que fá passar á Catalunya davant d' Espanya, per un poble de mercaders atent sols á la prosperitat dels interessos materials.

La Junta Permanent sotscrita, ab data 26 d' Octubre prop - passat, y ab motiu de la qüestió dels gremis, manifestá clarament que si bé mirava ab simpatia la actitud dels esmentats gremis debia *reservarhi tota mena de intervenció directa mentre y tant no formulessin, com á sant y senya de lluyta, la autonomia económica y política de Catalunya.*

Confirmant tal criteri, avuy la UNIO CATALANISTA declara una vegada més, que son programa no es ni ha estat may atre que l' contingut en las bases aprobadas per sas Assambleas, quinas aspiracions poden condensarse en lo següent fragment de son manifest de 16 de Mars de 1897:

Com allavors diguerem, entenem avuy que han de quedar á càrrech del poder central del Estat espanyol las relacions internacionals, l' exercit de mar y terra, las relacions econòmicas d' Espanya ab los demés països, la construcció d' obras públicas de caràcter general, la resolució de totas las cuestiones y conflictes inter-regionals y la formació del presupost anual de gastos, al que deurán contribuir las regions á proporció de sa riquesa; tot ab la organizació corresponent y adecuada.

Peró entenem que correspon al Poder regional lo régimen intern de Catalunya, y que ha de constituirse aquesta mantenint lo temperament expansiu de sa legislació y segons sas necessitats y son modo de ser.

En conseqüencia, volém la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian catalans tots los que á Catalunya desempenyin càrrechs públics; volém Cortes catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils, sino tot quant se refereixi á la organizació interior de nostra terra; volém que catalans sian los jutges y magistrats, y que dintre Catalunya s' fallin en última instancia las plets y causas; volém ser arbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions é impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exercit espanyol per medi de voluntaris ó diners, surrint en absolut quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forrosa presti servey tantols dintre de Catalunya.

Fetas aquestas declaracions, deu ademés la UNIO CATALANISTA reclamar la atenció de sos compatriotes sobre l' concepte que li mereixen tota mena de manifestacions regeneradoras que no tingan per lema ben franch, en lo fondo y en la forma, ó sia en l' objectiu mediat é immediat, l' *Autonomia Económica y Política* de Catalunya. Malféuse n, catalans. Respecteu en ellas la bona fe, si hi resalta ab evidència, que també hi han errors de bona fe, però fugitive d' associaryoshi perque no vos conduhiran en lloch com no fos als sacrificis sense compensacions; bon exemple se n' ha vist una infinitat de vegadas, y en grau superlatiu dintre las presents circumstancies. Generalment eixas llampagadas d' energia que no guardan relació entre la forma de demanar y l' fondo de lo que s' demana, no son sino verdaders foch-follets sense caliu amagat que puga sostenir la ardenta flama d' una campanya llarga, ferma y trascendental en sos resultats. Tot lo més arriban á influhir, ab son fressos traspals aparent, en las eleccions més immediatas ab cambis de noms pera ls novament escullits, més sense ulteriors conseqüencias.

Vos parla aixís la UNIO CATALANISTA, perque voldria ós desenganyessiu d' una vegada de tota esperansa en campanyas incolores y porugas, basadas sobre estérils negociacions ab lo Centralisme, puig l' Unió jamay ha confiat, y ls fets ab prou eloqüencia li han dat sempre la rahó, en concessions autonomistas, totals ni parcials, espontáneament vingudas de Madrid, Qui tal vos prediqui, ó vos enganya ó s' enganya á si mateix llastimament. Tots los polítichs espanyols

están conformes en no deixar-se pendre ni una de las atribucions del Centralisme, puig totas se las ben necessitan pera son regalo, y encara n troban á faltar. Es més: si algún cop pogués semblar que alguna concessió li fessin á Catalunya, estiguén ben segurs de que avans de sa implantació s' hauria estudiat ja la manera de falsejarla, inutilisarla en sos beneficis y desacreditarla en sos efectos.

Aixó no vol dir que si algún dia, contra ls nostres ben justificats pesimismes, algún govern ja constituït, sense previas negociacions, jamay compatibles ab nostre modo de ser, volgués adoptar una actitud lleal y amiga de Catalunya, hagués de ser categòricament rebutjat com sos antecessors. La UNIO CATALANISTA en son manifest del 22 de Novembre de 1898, expressá ab la deguda claretat la única forma ab que podria secundarlo sense afiliarsi y reservantse tota sa llibertat d' acció pera seguir defentsant y propagant la totalitat de son programa. Lo cert es que per ara no s' vehuen pas en l' horitzó polítich espanyol senyals de poder aplicar semblant línia de conducta ni sobre aquest particular cal fersen per ara le més mínima illusió. Tant de bó ens equivoquessim!

Que no es purament per sistemática intransigencia que la Unió s' oposa á las propagandas de regionalisme indeterminat avans indicadas. Es perque rahnadament las veu infructuosas y fins perjudicials.

Cap y á la fi, resulta que tant als polítichs d' ofici, com á la premsa de Madrid, com á la opinió espanyola que d' aquesta premsa s' mudreix, iguals rezels los inspira é iguals indignacions los desperta la petita campanya del *Concert Econòmic* que la gran campanya catalanista. A la seva intransigencia, o posemhi la nostra dignitat; élls saben unirse en la negació de tota reforma descentralisadora, per migrada que sigui; sapiguém uninnos nosaltres en la defensa del Catalanisme quals solucions íntegrament nos precisan per necessitat y per dret.

Després de tot, eixas concessions raquificas, obtingudas gayre be per caritat, tenen també sos perills. Avuy poden ser concessions á títol d' ensaig, y demá poden ser revocacions, per qualsevol motiu arbitrari que n' sisquera s' es forsin en justificar. Quí podria assegurar que l' augment de recaudació durant lo primer passó del concert econòmic no excités als prohoms centralistas á explotarlo després pel seu compte ab profit exclusiu de l' Hisenda espanyola?

Solzament d' una cosa ha de preocuparse Catalunya; y es d' acoblarse tota ella sola una sola y única bandera de defensa, la desplegada per la UNIO CATALANISTA, á qual sombra hi caben tots los catalans de recta intenció, pera trevallar, lo més depressa possible però ab la deguda serenitat, en la purificació de l' ambient que necessitan pera ser ben implantadas y rendir fruyts de prosperitat las sabias institucions que tant necessita la nostre Catalunya. Sols aixís, acoblant en un sol cos y en un sol esforç á tots los catalans, ha de ferse práctica l' aplicació de las energias de tots en profit de la santa redempció que persegüim.

Perá alcansar tan noble fi, la UNIO CATALANISTA, á tots los fills de aquesta terra se vos ofereix ab entussiasme, prometentvos per sa part no claudicar jamay en la integritat de sos salvadors principis, ni enllojar la puresa de sa conducta ab tractes secrets de cap mena, ni ab homes de significació política no esmenada, ni ab partits desacreditats y desarrelats del cor de nostre poble. En justa compensació, sols reclama la Unió á tots sos elements adherits: reclitit en la propaganda, activitat en lo trevallar y noblesa y sinceritat en la divulgació de nostres principis, ajudantla tots á la obra capdal; los Periòdichs fentse etern resó de sa veu, las Corporacions extenentla al espay de sa respectiva esfera d' acció, y ls particulars predicantla arréu pera que arribi sempre y constantment als més amagats reóns del Principiat.

Catalans: avuy que ls desenganys més que may vos empenyen cap al Catalanisme militant defensor únich de tots los vostres drets é interessos, venuhi ja en bon hora, però, aixó sí, venuhi en cas y ánima, regoneixent vostres errors, si ls havéu comés, y fent solemne propòsit d' esmenarlos al entrar en vida nova. Si no heu de ferho aixís, si per tossuderia ó per un mal entés amor propi heu de voler conduhirnos á maridatjes impossibles entre la política vella d' entremaliaduras y contemporisacions y la política nova catalana de aspiracions francas y procediments ben definits, á las horas, no vinguéu pas al nostre camp, que tampoch vos hi voldriam; quedavos allá hont sou, fins que s' desperti bé vostra consciència encara mitg adormida y vos mani ímpertinente cammar avant y bé.

Que Deu nos donga á tots seny y patriotisme.

Gerona 11 Desembre de 1899. — Per la UNIO CATALANISTA, la JUNTA PERMANENT. — M. Folguera y Durá, de Sabadell, President. — Joseph Frangosa y Gomis, de Barcelona, Vis-president. — Joaquim Botet y Sisó, de Gerona, Treballador sorer. — Joseph M. Roca y Domingo Martí y Juliá, de Barcelona, y Frederic Renyé y Viladot, de Lleyda, Vocals. Lluís Marsans, de Barcelona, Secretari.

CONTESTACIÓ à las "Cartas obertas,, sobre 'l dret geroni

II.

Resposta del Representant de la Diputació Provincial de Gerona

Al marge hi ha un timbre que diu: *Diputació Provincial de Gerona. — Presidencia. — Particular.*

Al Senyor Don Joan B. Torroella

Gerona.

Molt senyor meu y benivolgut é ilustrat amich: he llegit ab tot l'interés que 's mereixen las interessantas *Cartas obertas* sobre 'l *Dret Geroni*, per vosté adressadas desde las planas de Lo GERONÉS al distingit professor de la Universitat de Barcelona D. Joan de D. Trias y á mi, com á representants respectivament del Col·legi d' Advocats de Gerona y d' aquesta Diputació provincial, dins de la denominada Comissió codificadora del Dret civil de Catalunya.

L' estudi de ditas cartas m' ha afectat per dos conceptes: de una part m' ha causat tristesa, perquè me regonesch (y no parlo per falsa modestia) mancat de mèrits que 'm fassin digne de tant valiosos treballs; y d' altra part m' han proporcionat molts de veritable satisfacció al veure que vosté y altres ilustrats companys d' eixa capital y *adhuc* de fora d' ella, se dedican, ab tant de zel com acert, á restaurar lo magnífich casal de las institucions juridicas de nostra aymada provincia histórica, com vosté l' anomena.

Ja se jo, y 'm consta per cert, que no 'm seria pas per més dirigirli alabansa de cap mena — encara que ben justas foran y merescudas — per lo treball y estudi contingut en aquellas interessantas epistolas, donchs se que ofendria la seva reconeguda modestia; y á fé que ho sento, perquè repeteixo que se las mereix vosté y son ben dignes ellas d' alguna cosa més que d' un senzill aplauso.

D' altre part tampoch m' es possible avansarli concepte algun sobre 'l criteri que pugá tenir la Comissió codificadora envés lo Dret peculiar geroni, per no haberse ocupat encare d' aquest extrem: y no dúpto que vosté en son superior criteri, se farà carrech de que 'l meu judici propi ó particular no le pas suficienta autoritat pera ferne exposició, ni tal volta fora en mi prou delicat avansarme al judici dels meus dignissims companys de comissió que no han emés encare son pensament.

Aixis donchs, sols me permetere indicarli que 'l estudi de aquellas cartas descubre lo que ab tant profit com acert ha fet vosté de las institucions juridicas propias y peculiars de nostre Bisbat, causantme al propi temps greu pesar veure 'l oblit en que han caygut bona part d' aquestas mateixas, sobre tot en la seva aplicació per devant los Tribunals, sent aixis que retratan perfectament y fidelment responen á las necessitats juridicas de nostra terra, per més que algunas estiguin cridades á desaparixer — aixis ho crech — per los avenços dels estudis moderns, y altres com la materia de llegílimas, fora tal volta convenient ampliarlas per major garantia dels llegílimaris ab referencia als tercercs.

De tots modos opino com vosté que lo Dret geroni te un preuhat valor históric-juridich, ensemps que practich, tenint ben merescut un lloch especial en 'l *Apèndix* que 's redacti per la Comissió, de la que, immerescudament formo part.

Dignis acceptar lo testimoni del meu agrahiment per las deferencias que m' ha guardat, y ab ell los sentiments de la més distingida consideració y afecte de son afem. company y amich s. s. q. b. s. m.

M. BASSOLS y PRIM.

Olot (Gerona) 20 Novembre 1899.

UN MEDI DE PROPAGANDA

En la reunió que á Calella tingueren els pobles de la costa llevantina, acordaren formar hont fos possible Agrupacions Catalanistas, mes, pera formarlas se necessita que 'l poble conegui nostre programa, y com á vegades un no disposa de prou medis pera ferlo conèixer, atesas las lleys de Madrid, m' alreiveix á indicar el següent, que, á mon pobre entendre, penso arribará á donar bons resultats, sobre tot en alguns pobles.

Eix medi, que més avall indico, me l' ha suggerit el xeu-re que 'l Govern que tenim té molta caritat ab sí mateix, y no permet que en las reunions publicas que 's fan se conti sa historia y 's donguin medis pera que un no estigui exposat á sas urpas, que segons confan son un xich llargas. Lo Catalanisme senyala 'ls mals del Govern, y eix no permet que en las reunions catalanistas se diguin certes cosas que traurian lo tel dels ulls de nostre poble, y d' aquí vé que molts no segueixin nostras ideas, donç aixis com no 's

pot concebir, á menys d' esser un mónstruo, un fill que no estimi sa mare: aixis tampoch pot concebirse, sens esser un home faltat de rahó, un sér sens amor á sa patria. — Però que partint d' aquesta comparança, crech que si algún catalá no está ab nosaltres ó bé está en contra, es perque no coneix nostre programa, y alguns, *gent de l' olla*, aprofitantse d' eixa ignorancia 'ls hi han imbuhit ideas falsas, els hi han fet creure que el blanc es negre, es á dir, que nosaltres som gent que no estimém á la patria, que som destructors de la unitat nacional, que sols cridem quan nos tocan la butxaca, etc., etc. Donç be; á mon entendre, lo mellor seria que en eixas llargas vellas d' hivern y en las xafagosas tardes de l' estiu se fessin velladas literarias-musicals en bandes hont no hi entrés lo dret del Govern: la part literaria que 's dividís en dos, una pera fer conèixer nostre programa, probant ab rahons del orde históric y del natural, la rahó que tenim á que se 'ns concedeixi lo que en nostre programa está contingut, y l' altre pera fer conèixer els insults que 'ns han prodigat *nostres germans* d' altre part del Ebre junt ab altres *germans* que ó han vingut del pays de D. Quixot ó bé han nascut per equivocació en la terra que trepitjaren los valents catalans. — La part musical que 's compongués de cançons de la terra, començant per nostre himne nacional *Els Segadors*.

Aixis, y fent que eixas velladas fossin sucesivas y en bandes diferentas, arribaríam á que 'l poble catalá conèixeria lo que ha tingut y no té per causas que tal volta á Madrid li explicarian.

Instruit aixis nostre poble 's treuria de sobre eixa plaga de *germans*, y arribaríam prompte á la realització de nostre programa, donç nostre poble no 's deixaria enganyar per ta *gent de l' olla*: quant vindria época d' eleccions elegeria verdaders representants, los quins en las Corts parlarían en nostre favor y lograrian traure lo fruyt de las plan-las que hauran crescut, sortidas de la llavor plantada pels aymadors de Catalunya.

ALFRED PUJOL y ROLA

Institucions juridicas de Catalunya que convé conservar en 'l Apèndix al Códich Civil

Sobre aquest assumpto la Academia de Jurisprudencia y Llegislació de Barcelona ha axecat una ben rahonada Memoria á la Comissió catalana encarregada de proposar á la Comissió General de codificació 'l *Apèndix* catalá.

No han fet altra tant totas las entitas convidadas á informar per la Comissió catalana, com per exemple lo Col·legi d' Advocats de Gerona que no sabem haja concretat en cap Memoria las institucions d' aquest Bisbat que deguin ser conservadas.

Lo treball de la Academia de Jurisprudencia de Barcelona es per demés complert y forsa ben pensat, puig son molts y dignas de notarse las finas observacions que 's hi fan, proposant unas vegadas la modificació de certas institucions y defensant á voltas la supressió de determinadas reglas de nostre dret avuy ja caygudas en desús ó innecessarias pera la regulació de nostre vida jurídica.

No obstant, si hem de parlar clar y de dir en un tot la veritat, no podem dexar de fer constar que 'n lo treball de de l' Academia 's hi observa una marcada tendencia contraria á la capacitat de la dona casada, sobre tot en lo referent al exercici de la patria potestat y á sa facultat pera contractar, lo que es oposat per cert el esperit de la terra catalana, y á lo que cada dia reclama 'l especial modo d' esser de Catalunya, puig de moment en moment creix y sobressurt sa naturalesa mercantil y esta per altra part en contra de las modernas tendencias de la ciencia.

Vé demostrada la sobredita tendencia, per proposarse en la expressada Memoria; la limitació de la patria potestat de de la mare si aixis plau al marit y acorda disposarho en son testament; la privació d' otorgarse capitols matrimoniales després de celebrat lo matrimoni; á no concorrer las especials circunstancias que 's determinan; lo manteniment del rigorisme roma en orde á la enagenació é hipoteca dels bens dotals, com també la conservació de la prohibició derivada del Senat-Consult- Veleyá y la coneguda Auténtica *Si qua mulier*, en lloch de proposar presidir en tot axó un esperit ample y expansiu, conforme ab las modernas tendencias y á lo que ha revelat volguer lo poble catalá durant sa llarga vida civil.

¿Que significan, sino aquest esperit expansiu, las continuas y antigas renunciás de que 'ns parla la mateixa Academia? Al proclamar, com proclamariem nosaltres, en los particulars expressats la més complerta y plena llibertat de contractar, fariam constar ademés de ben clara manera que las adquisicions que fassi la dona casada durant lo matrimoni, jamay se presumiran donacions que li fassi son marit, puig en aquest punt 's ha fet molt mal á Catalunya aplicantli una ley romana que compresa en son esperit no té relació ab nostre estat social.

En lo dret sucesori es abont trobém més complert y acceptable lo criteri de la Academia. Hauríam, no obstant, vist ab molt de gust que lluny de

demanar la conservació de las herencias de confiansa, hagués apretat fort demostrant que allas rahons de moralitat exigeixen la seva desaparició, ja que avuy per avuy per lo que menos serveix semblant institució es pera cumplir ab quietut y llibertat sagrats debers de conciencia que no convé revelar, debers que per altra part poden esser perfectament cumplerts mediant las herencias lliures, sino que ab no poch esglay del públich en general 's observa que vé á constituir una veritable professió ú ofici lo tindre herencias de confiansa. Si no los aixis, no hi hauríem certes personas en moltas localitats completament carregadas d' herencias de tal mena, sino que unas vegadas serien unís y en altres individus diferents los hereus de confiansa.

Tampoch comprenem recomani se continui concedint eficacia y valor juridich á las nomenadas cláusulas *ad cautelam*, cláusulas que sempre han sigut contrarias al dret romá, y no han tingut més basa pere la seva existencia que lo disposat per las lleys castellanas, en termes qu' aquí á Catalunya la seva existencia acusa una veritable corruptela, essent un absurdo conservar-la ara qu' ha dexat d' esser ley pera Castilla, puig tal cláusula está explicitament prohibida pel Códich Civil.

Ab tot, repetím, mereix un aplauso 'l treball de la Academia de Jurisprudencia de Barcelona.

E.

Noticies

Oficials

AJUNTAMENT. — Sessió del 4 de Novembre. — (2.ª convocatoria). — Reunís 9 consajals baix la presidencia del arcalde senyor Catalá, prengueren los següents acorts:

Aprobar la acta de la sessió anterior.
Id. comptes d' import total 3.041.96 pessetas.
Concedir á la viuda del empleat D. Pere Casadella una mesada devengada y altre suplementaria.
Celebrar el dia 8 del corrent la subasta pera la venda dels cavalls sobrants del municipi.
Construhir dos finestrals en lo temple del Sngat Cor.

Passar á la Comissió corresponent una sollicitud dels vehins del carrer de Figuerola demanant la construcció de una clavaguera, nombrar ab oneroso el y otorgarli lo lloch inmemorial.

Nombrar al Arquitecte municipal pera peritar lo salt d' aygua de Bescanó, de propietat del Ajuntament.
Concedir permis d' obras á D. Joseph M. Pérez.

AJUNTAMENT. — Sessió del 1.º Desembre. — (2.ª convocatoria). — Presidits pel arcalde Sr. Catalá, se reuniren 12 consajals, que prengueren los següents acorts:

Aprobar la acta de la sessió anterior.
Id. comptes d' import 435.45 pessetas.
Id. l' extracte de las sessions pera sa publicació en lo *Bulletin Oficial*.
Quedar enterat de un ofici de la Delegació d' Hisenda comunicant que 's retornin 103 pessetes á D. Joaquim Pla.

Procedir á costas del dueyo, al enderrocament de una pared ruinosa del carrer de Fontanilles.
Celebrar lo dia 17, á les 12 del matí, el concurs pera tallar y plantar arbres en la *Devesa*.

Passar á la Comissió corresponent lo nombrament en propietat del encarregat del escorxador.
Nombrar una Comissió especial composta dels senyors Puig, Tort, Bonmatí, Boxa y Pla, á fi de que estudiin la manera de fer economías en lo personal empleat en l' Ajuntament.

Continúan á Madrid discutint los presupositos de gastos d' En Villaverde, quins capitols van passant l' un darrera l' altre, ab discursos d' oposició molt bonichs y com sempre molt inefficassos y ab escás nombre de diputats en los banchs del Congrés, també com sempre que 's tractan assumptos de trascendencias pel país. Ultimament semblava que la cosa 's havia enredat á proposit dels gastos de la Marina y 'l govern ha guanyat una votació malgrat los seus esforços per tot no vot. Pero com En Silvela diu que governa á la inglesa y les oposicions ho son á la espanyola tot 's arreglará sense cambi de govern y en Villaverde fart ó aviat sortirà ab la seva y aquells presupositos que deyan que ningú volia, seran ley y 'l govern haurá donat una expremuda més á la butxaca del contribuyent y podrá anar tirant, que es lo que 's tractava de demostrar.

Aquí, á Gerona, hem sofert un desèncant ab la suspensió ó no sabem si desestiment del meeting qu' havia de celebrarhi lo Foment de la Producció Nacional de Barcelona pera fer propaganda á favor del Concert económic quines bases publicarem en lo número passat, y á fé qu' eran molts los que l' esperavan ab ansia per veure com 's ho compaginaría 'l senyor Marqués de Camps, aquí una de les primeres figures del silvelisme governant ab bona inteligencia ab sagastins y canalejistes, tots ells enemichs de Concerts per serho sos amos y senyors de Madrid, y á Barcelona com á president del Institut Agrícola Catalá de St. Isidro, partidari del Concert económic y de moltes altres cosas que no agradan á n' En Silvela, en unió ab los presidents d' altres societats, pera mantenir aquesta doble significació. Certas tendencias regionalistas nosaltres ja 'ls hi conèixiem fa temps al senyor Marqués, pero era quan molts se creyan que també les tenia 'l senyor Silvela: are qu' aquest 's ha desdit de tot sobre l' assumpto seria pera nosaltres molt satisfactori que 'l senyor Marqués al contrari 's hagués refermat en las seves creencias y més encare les hagués accentuadas. De tots modos quan fassin lo meeting á Gerona, si 'l fan, alguna cosa 'n sabrem. Y dihem axó, perquè á última hora hem llegit que 's ha suspès també 'l meeting que dia-

Guía del viatger en la Comarca

Amer. — Estació fèrrea. Ferrocarril de Gerona a Olot y carretera de Sta. Coloma a Olot y de Gerona a Anglés a 18 k^m. de Gerona.

Anglés. — 14 k^m. de Gerona. (Vegis lo dit referent a Amer).

Arbucias. — 36 k^m. de Gerona. Carretera de Hostalrich a Sant Hilari Sacalm.

Armentera. — 27 k^m. de Gerona. Prop la carretera de La Bisbal a Figueras.

Bagur. — 44 k^m. de Gerona. Carretera de Gerona a Palamós per La Bisbal y Tramvia de Flassá a Palamós. Camí vehinal desde Palafrugell. Població marítima.

Banyolas. — 14 k^m. de Gerona. Carretera de Gerona a Olot. Aiguas sulfurosas.

La Catalana. — Ferreteria, quincallería y merceria. — Mercadal 7 y Plassa de la Constitució 1.

Besalu. — 41 k^m. Carreteras de Gerona a Olot y de Figueras a l'última població.

Blanes. — 32 k^m. Estació en lo ferrocarril de T. B. y F. Banys de mar.

Cadaquers. — A 54 k^m. Camí vehinal desde Rosas. Banys de mar.

Caldas de Malavella. — 16 k^m. Estació en lo ferrocarril de T. a B. y F. Carretera desde Llagostera. Aiguas termals. Establiment del Sr. Prats y fill. — Cotxes de abdos establiments a tots los trens.

Calonge. — 27 k^m. Carretera de Sant Feliu de Guixols a Palamós.

Camprodón. — 59 k^m. Per Vich y per Olot passant per Sant Joan de las Abadessas.

Cassá de la Selva. — 12 k^m. Estació en lo ferrocarril de Gerona a Sant Feliu de Guixols y carretera de idem.

Castell d'Aro. — 25 k^m. (Id. anterior).

Castelló d'Ampurias. — 41 k^m. Carretera de Figueras a Rosas.

Figueras. — 32 k^m. Estació ferrocarril de T. a B. y F. Carretera de Barcelona a la Frontera y limit de la carretera de Olot, La Bisbal y Rosas.

Gerona. — Capital de Provincia. — Audiencia. — Jutjat de 1.ª instancia. — Sucursal del Banch d' España. — Institut de 2.ª ensenyansa. — Museo provincial. Estacions dels ferrocarrils de T. B. y F., de Amer y de Sant Feliu de Guixols.

Fonda Peninsular (Antiga de St. Antoni). — Carrer Nou.

Café Norat. — Rambla de la Libertad.

Encesa y C.^a, en comandita. — Farinera. — Carretera de Barcelona.

Barangé y fills. — Fabrica de sabó a Gerona, Granelers y Barcelona.

Pérez, Sauri y Noguera. — Fabrica de ciments y calcs hidráulica. — Industria 2.

Falls de Esteve Garriga. — Magatzems de vins y arros. — Carretera de Sta. Eugenia y Plassa del Marqués de Camps.

P. Lluirella y C.^a — Mechero GOLDEN. — Industria nacional. — Fabricació de manguitos pera incandescencia per gas. — Plassa del Oli, 6.

J. O. Carbó. — Camiseria y confecció de roba blanca per senyora. — Plateria 30. — (Quatre cantons).

Sahiet y C.^a — «La Gerundense». — Fabrica de paper continuo.

Succesors de Pau Cassá. — Gran magatzem de paper pintat pel decorat de habitacions. Gran varietat de motlluras. — Constitució 11.

Academia de Bellas Arts pera senyoretas. Director D.ª Carme Riera. Plassa del Correu, 9, botiga. Casa del capella de las Germanetas dels pobres.

Camilo Fombernal y Roure. — Cirugia. — Especialista en malalties dels peus. — Progrés, 23, perruquería.

Hostalrich. — 30 k^m. Estació ferrocarril de T. a B. y F. y carretera fins a Sant Hilari.

La Bisbal. — 27 k^m. Estació Tramvia Flassá a Palamós. Carreteras de Gerona, Figueras y Palamós.

La Escala. — 32 k^m. Carretera de La Bisbal a Gerona y de la estació de Sant Jordi per Verges. Banys de mar. Ruhinas de Ampurias.

La Junquera. — 47 k^m. Limit en la carretera de Barcelona a Fransa. Banys de la Mercé. (Aiguas sulfurosas).

La Sellera. — 16 k^m. Estació ferrocarril de Gerona a Olot, carreteras de Sta. Coloma y de Gerona a Olot.

Llagostera. — 24 k^m. Estació ferrocarril Sant Feliu de Guixols. Carreteras a id. y a Caldas de Malavella.

Llansá. — 41 k^m. Estació ferrocarril de T. a B. y F. Banys de mar.

Lloret de Mar. — 32 k^m. Carretera a la estació de Blanes y carretera fins a Tossa.

Massanet de Cabrenys. — 54 k^m. Carretera desde Figueras.

Olot. — 48 k^m. Carreteras a Gerona, Figueras, Sant Joan las Abadessas y Sta. Coloma de Farnés.

Palafrugell. — 41 k^m. Estació Tramvia Flassá a Palamós y carretera de Gerona a Palamós.

Palamós. — 44 k^m. Estació del Tramvia de Flassá, limit de las carreteras de Sant Feliu y de Gerona.

Rosas. — 44 k^m. Carretera de Figueras. Banys de mar.

Sant Feliu de Guixols. — 36 k^m. Ferrocarril fins a Gerona: carreteras a Gerona y a Palamós. Establiment de banys de pila y oleatge.

Sant Hilari Sacalm. — 38 k^m. Carretera a la estació de Hostalrich y a Vich. Aiguas acidulo-carbónicas.

Sant Pere Pescador. — 27 k^m. Carretera que surt de la estació de Sant Jordi.

Sta. Coloma de Farnés. — 20 k^m. Carretera desde la estació de Sils (T. a B. y F.) y carreteras a Gerona, Olot y Barcelona. Aiguas termals.

Torroella de Montgrí. — 6 3/4 k^m. Carretera desde la estació de Verges y desde Gerona. Banys de mar al Estarrit.

Tossa. — 41 k^m. Carretera desde Lloret de Mar.

Vidreras. — 34 k^m. Carretera desde la estació de Sils y carretera desde Llagostera.

Viladrau. — 50 k^m. Camí de ferradura desde Sant Hilari y carreteras desde Vich y estació de Baleyá. Hotel Cambrinus. Centre de excursions al Montseny.

Banch Vitalici de Espanya

LA PREVISION

BANCH VITALICI DE CATALUNYA

Companyas de segurs sobre la vida reunidas

Carrer mple 64, BARCELONA

CAPITAL SOCIAL 15.000.000 DE PESETAS.

Reservas en 31 Desembre de 1896 9.235.908 05 pts.

Capitals assegurats desde la fundació de las C.^{as} fins al 31 Dbre 1897. 203.-80,352'95 »

Pagat per sinistres, pólissas vensudas y altres comptes fins igual data. 13.382,881'61 »

Delegat general en la Provincia

Joseph Coderch y Bacó

Agents en la Capital

Toribi Corominas — Narcis Boadas

DENTÍFRIC ROCA

AL SALOL

El més higiènic y poderós antisèptic per evitar las caries y demés enfermetats de la boca.

Vi de Nou de Kola del Dr. Roca. — Tònic neurastènic, regulador del cor, excitant del sistema muscular y aliment d'ahorro.

Vi Iodo Tànic del Dr. Roca.

Vi Iodo Tànic Fosfatat del Dr. Roca. — De millors resultats que l'oli de fetge de bacalla, y de gran utilitat per combatre l'escrofulisme, afeccions del pit y reumatisme.

Tots los vins son a basse de Jerez y Málaga legitims

De venda a casa l'autor

LABORATORI Y FARMACIA DEL DR. ROCA

(antiga del Dr. Ametller)

Cort-Real, 4.—Girona

CORREUS

150 pesetes trimestre

Estranger. 0'10 id.

Un numero sol. 0'10 id.

passada trimestre 1'25 id.

Girona. Torà.

PIFUS DE SUSCRIPCIO

Redaccio y Administració: Rambla de la Libertat 31

PEBODICH PORTA-MEU

DEL «CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA»

CORREUS

Entradas	
Madrid.	9'30 mati.
Barcelona.	9'30 m. y 5'45 t.
Fransa.	7'30 m. y 3'20 tarde
Puigcerdá y Ripoll.	5'30 m.
Olot y sa línea.	5'30
S. Feliu de Guixols.	6'21 m. y 2'11 tarde
Amer y sa línea.	6'30 m.
S. Aniol y sa línea.	7'00 m.
Estanyol y sa línea.	7'00 m.
Sortidas	
Madrid.	2'30 tarde.
Barcelona.	6'30 m. y 2'30 tarde.
Fransa.	8'30 m. y 5 tarde.
Puigcerdá y Ripoll.	11'00 m.
Olot.	11'00 m.
S. Feliu de Guixols.	9'06 m. y 5'35 tarde
Amer.	10'00 m.
Sant Aniol.	10'00 m.
Estanyol.	10'00 m.